

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/1590-

Dato
8. juli 2020

Togparkering Ski syd og ny avgreining Østre linje - Anmodning om bruk av statlig reguleringsplan

Vi viser til vedlagte brev fra Bane NOR datert 29.06.20 vedrørende arbeidet med planprogram for togparkeringsanlegg Ski syd og ny avgreining Østre linje. I brevet viser Bane NOR til en fastlåst plansituasjon og anmoder om at Samferdselsdepartementet vurderer bruk av statlige virkemidler for den videre offentlige planprosessen for togparkering ved Ski og avgreining på Østfoldbanens østre linje.

Bakgrunn:

Nytt togparkeringsanlegg i nærheten av Ski er en viktig forutsetning for å forbedre lokaltogtilbudet på Østfoldbanen. Tiltaket legger til rette for økt ombordkapasitet med nye lokaltog Type 77, tilbudsforbedringer ved ibruktagelse av Follobanen, innføring av Rutemodell 2027 (R2027) på Østlandet, samt ytterligere tilbudsforbedringer muliggjort av en eventuell fremtidig ny Oslo-tunnel. Østre linjes avgreining er, sammen med andre tiltak i Oslo-området, en viktig del av togtilbudet som er lagt til grunn i Rutemodell 2027 (R2027).

Høsten 2019 la Bane NOR et forslag til planprogram for reguleringsplan ut til offentlig ettersyn og sendte det på høring til berørte kommuner og myndigheter. I planprogrammet ble det foreslått å sile ut 25 alternative hensettingsløsninger og 8 alternative avgreningsløsninger til ett gjenstående togparkeringsanlegg med to ulike løsninger for avgreining. Bane NOR oppgir at alternativet er valgt ut ifra en helhetlig vurdering knyttet til vern av matjord, natur- og kulturlandskap og nasjonale interesser og gjennomførbarhet. Planprogrammet ble deretter sendt til kommunene for behandling.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Bane- og
planavdelingen

Saksbehandler
Sindre Ulstein Lid
22 24 82 67

Fastsettelse av planprogrammet ble behandlet av kommunestyrene i Nordre Follo og Ås henholdsvis 14. mai og 19. mai. I de samordnede vedtakene ber kommunene om et nytt planprogram, som er innrettet slik at matjord, kulturlandskap og naturområder ikke går tapt. Kravet om å unngå tap av matjord berører Østre linjes avgreining i større grad enn togparkeringsanlegget. Politisk ledelse i Nordre-Follo kommune fikk anledning til å legge fram saken for samferdselsministeren i et møte 02.07.2020.

Bane NOR har vurdert det til å være nødvendig å anmode om statlig plan for den videre planprosessen. Indre Østfold kommune har også uttrykt bekymring knyttet til risiko for forsinket fremdrift og har således bedt om at det snarest iverksettes statlig plan.

Vår vurdering

Samferdselsdepartementet vurderer at det er risiko knyttet til utviklingen av den offentlige plansaken, som er forsinket i forhold til opprinnelig planlagt fremdrift. Bane NOR oppgir at den forutsatte framdriften for å kunne ta i bruk anlegget i løpet av 2026 er stram. Det bør derfor forholdsvis raskt finnes en løsning for å komme videre med plansaken. Manglende videre fremdrift ses på med stor risiko for å kunne realisere togtilbudet som er forutsatt i R2027.

Det er også en betydelig risiko knyttet til kostnader, først og fremst for togparkeringsanlegget. Bane NOR har presentert vesentlig høyere kostnader for togparkeringsanlegget enn tidligere antatt. Vedtakene i de berørte kommunene tilsier ifølge Bane NOR løsninger som er 3-4 ganger dyrere enn alternativet Bane NOR anbefaler, samt at alternativene vil medføre forsinket fremdrift. I lys av kostnadsutviklingen på andre store jernbaneprosjekter er det avgjørende at det presenteres løsninger innenfor realistiske økonomiske rammer.

Togparkeringsanlegget og avgreining vil ha stor betydning for det regionale togtilbudet og tiltaket er vesentlig for å kunne gi innbyggerene langs Østfoldbanens østre linje et forbedret togtilbud og eventuell fremtidig planskilt påkøpling på Follobanen. Det er avgjørende at jernbanetiltak fremover blir planlagt innenfor realistiske økonomiske rammer for å sørge for at utbyggingen og effektuttak av den store satsningen på jernbane blir gjennomførbar. Nasjonale hensyn taler derfor for at det kan være aktuelt med statlige virkemidler for den offentlige planprosessen.

Statlig fastsetting av planprogrammet og statlig planprosess

Samferdselsdepartementet anmoder Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å beslutte at det tas i bruk statlig plan for Togparkering Ski syd og ny avgreining Østre linje i medhold av plan og bygningsloven § 6-4 for den videre planprosessen.

Samferdselsdepartementet mener det vil være mest hensiktsmessig at planmyndigheten i denne saken overføres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Sekundært, dersom statlig plan ikke er ønskelig, ber vi om at rollen som ansvarlig myndighet for fastsettelse av planprogrammet endres, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 31.

Samferdselsdepartementet mener det vil være naturlig at myndigheten også ved en slik konklusjon, overføres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Med hilsen

Cecilie Taule Fjordbakk (e.f.)
avdelingsdirektør

Sindre Ulstein Lid
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Bane NOR SF
Nordre Follo kommune
Ås kommune
Jernbanedirektoratet